Burgemeester en Wethouders
Afschrift: Gemeenteraadsleden
Afschrift: Beleidsmedewerker Luchtkwaliteit

Ede, 20 augustus 2025

Betreft: Uitspraak procedure Reclame Code Commissie (RCC) van de Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) tegen Stichting Milieu Centraal (MC).

LS,

Wij schrijven u naar aanleiding van de uitspraak van de Reclame Code Commissie (RCC) inzake een klacht ingediend door de Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) tegen de campagne van Milieu Centraal (MC): ”Eerlijk over houtstook”.

In bovengemelde procedure is de naam van de campagne “Eerlijk over houtstook” door de RCC als misleidend bestempeld en in strijd met artikel 5 van de NRC, ondermeer omdat wetenschappelijk bewijs van gezondheidsschade door houtrook ontbreekt. Ook het in de campagne gebruikte symbool, het weckpotje met daarin zogenaamd fijnstof uit een houtkachel, is door de RCC bestempeld als “een vertekend beeld gevend van de werkelijkheid ”en als zodanig eveneens in strijd met artikel 5 van de NRC. De volledige uitspraak kunt u vinden op de website van de RCC of onder de volgende link.

De campagne “Eerlijk over houtstook” is tot stand gekomen door nauwe samenwerking tussen ambtenaren van het ministerie van IenW en MC, op basis van een opdracht vanuit het ambtelijk apparaat. Als fundament voor deze opdracht diende een advies van een gespecialiseerd bureau in consumentengedrag, dat in opdracht van het ministerie van IenW is uitgebracht. Dit advies richtte zich op het ontwikkelen van een gedragsveranderingsprogramma met als doel het uitfaseren van houtstook. Met andere woorden een veel hardere campagne waar men, zo nu is gebleken, niet geaarzeld heeft om consumenten angst aan te jagen en te misleiden.

De NHK vraagt zich af waar deze beleidswijziging vandaan komt en waarom deze noodzakelijk was?
Geen enkel beleidsstuk rechtvaardigt een dergelijke aanpak. Wij noemen slechts enkele voorbeelden:

1. In de Uitvoeringsagenda SLA 2024 -2030 is sprake van “ontmoediging” en het geven van “voorlichting”, maar staat niets over uitfasering of gedragsverandering van consumenten.
2. In de laatste emissieramingen van het PBL (Emissieramingen Luchtverontreinigende stoffen 2025) geeft het RIVM aan, dat de kans groter dan 95% is, dat de SLA emissiedoelen voor fijnstof van houtstook in woningen in 2030 wordt gehaald (door openhaarden en verouderde toestellen te vervangen door moderne Ecodesigntoestellen kan de fijnstofemissie met circa 2/3 worden teruggebracht).
3. In de RIVM Monitoringsrapportage Luchtkwaliteit 2024 wordt met geen woord gerept over noodzakelijke aanvullende maatregelen om de meest recente EU fijnstofdoelstellingen te halen en/of dat aanvullende maatregelen ten aanzien van houtstook noodzakelijk zouden zijn.

Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche
Postbus 404, 6710 BK Ede
Telefoon (0318) 55 12 60
Email info@stichting-nhk.nl

NL36 INGB 0675 2838 84, KvK 27178099
BTW nr. NL8076.56.616.B.01

4. De vorige Staatssecretaris, de heer Chris Jansen, heeft ons op 2 april 2025 geïnformeerd dat hij inmiddels had gesproken met MC. Hij benadrukte dat de opdrachtformulering achter de campagne niet overeenkomt met de standpunten van IenW en het huidige kabinetsbeleid, en dat deze daarom herzien moet worden.
5. Uit recente (nog niet gepubliceerde) cijfers blijkt het aandeel van fijnstof afkomstig van openhaarden en houtkachels aanzienlijk lager dan tot dusverre gerapporteerd. De NHK zal spoedig met deze gegevens naar buiten komen.

Er lijkt sprake van een ambtelijke koers richting uitfasering van houtstook, zonder dat dit voortvloeit uit kabinetsbeleid of parlementaire besluitvorming. Hierdoor ontbreekt het politieke debat over deze koers en wordt het beleid buiten het zicht van de Kamer verschoven. Dit ondermijnt het vertrouwen in transparant en democratisch beleid.

De Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) zet zich in voor verbetering van de luchtkwaliteit, met daarbij een toekomstbestendige houtstooksector. Houtstook levert een belangrijke bijdrage aan de hernieuwbare energie doelstelling van Nederland (en de EU), is een vorm van hernieuwbare energie (94% brandstof uit eigen land) en speelt een belangrijke rol bij energiearmoede en energiezekerheid in onzekere tijden van elektriciteitsproblemen en oorlogsdreiging (de burger dient zich van de overheid voor te bereiden). Nederland heeft een sterke sector van (exporterende) producenten van toestellen en dus ook een economisch belang.

De huidige situatie is, dat consumenten in verwarring verkeren doordat verschillende gemeenten uiteenlopende maatregelen nemen zonder duidelijke onderbouwing. De consument is gebaat bij duidelijkheid en dus een consistent beleid van de overheid. Enkele gemeenten proberen met een houtstookverbod te komen, terwijl ze zelf toegeven dat dit onmogelijk te handhaven is. Gelukkig zien wij daarin nu een kentering, waarbij meer gemeenten kiezen voor een kwalitatieve aanpak. De NHK ondersteunt dit door bijvoorbeeld omgevingsdiensten en boa’s te trainen op de bestaande wetgeving (Bbl, NEN normen, Ecodesign, etc.) en in te spreken op lokale bijeenkomsten. Daarnaast organiseert de NHK vanaf de herfstperiode wekelijks stooktrainingen voor consumenten door het hele land.

Wij verzoeken u dringend om het houtstookdossier zorgvuldig te behandelen, gebaseerd op de beschikbare feiten en objectieve gegevens. Het is essentieel dat de communicatie naar burgers toe transparant, eerlijk en duidelijk verloopt, zodat er vertrouwen blijft bestaan en misverstanden en polarisatie worden voorkomen. Een correcte en open communicatie draagt bij aan een beter begrip van de situatie en bevordert de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Mocht u nadere toelichting of ondersteuning wensen dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Rein Gelten - voorzitter

Gert Kooij - vicevoorzitter

Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche
Postbus 404, 6710 BK Ede
Telefoon (0318) 55 12 60
Email info@stichting-nhk.nl

NL36 INGB 0675 2838 84, KvK 27178099
BTW nr. NL8076.56.616.B.01

De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) is een brancheorganisatie met als doel, het bevorderen van de kwaliteit en installatie van hout-, pellet-, elektrisch- en (bio)gas- gestookte haarden en kachels voor lokale verwarming met als uitgangspunt maatschappelijke verantwoordelijkheid. De door de overheid geaccrediteerde Vakopleiding Installateur Haarden, Kachels en Rookkanalen en certificeringsregelingen voor installateurs vormen daarvoor een belangrijk fundament. Ook houden wij ons bezig met onderzoek naar marktomstandigheden en (installatie) techniek en zijn wij kennispartner voor diverse stakeholders, zoals de ministeries van EZK, BZK, IenW, gemeenten, PBL, CBS, NEN, RIVM, etc. Internationaal is de NHK ondermeer lid van de CEFACD (Europese brancheorganisatie voor lokale verwarmingsproducten) en benchmarken wij met zusterorganisaties in Europa. Ruim 130 bedrijven zijn aangesloten bij de NHK. Wij zijn lid van ONL (Ondernemend Nederland).

Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche
Postbus 404, 6710 BK Ede
Telefoon (0318) 55 12 60
Email info@stichting-nhk.nl

NL36 INGB 0675 2838 84, KvK 27178099
BTW nr. NL8076.56.616.B.01